

GroenePreek-2023 (categorie niet-theoloog)

Kyra van der Grijn

Lezing: Genesis 1:26 – 31, Prediker 9:7-9 en Marcus 1:35.

Marcus 1:35: 's Morgens heel vroeg, toen het eigenlijk nog nacht was, ging Jezus naar buiten. Hij ging naar een eenzame plek om te bidden.

Mijn geboortjaar is 2003. Oudere generaties noemen mijn generatie vaak verwend. Ik ga deze oudere generaties nu niet "boomers" noemen. Want ik geef ze volkomen gelijk. We zijn verwend.

- We kopen 60% meer kleding dan in 2000
- We zitten vaak op het terras, gaan uit eten.
- We gooien veel voedsel weg
- We pakken het vliegtuig naar een reisje met vrienden.

Ons als verwend bestempelen is super makkelijk. Maar wij kunnen er misschien weinig aan doen. We zijn het resultaat van een wereld dat graag consumeert i.p.v. consumindert. We weten niet beter, dan dat we in een welvarend land wonen. Nederlanders denken ook dat ze overal recht op hebben: rijkdom, gelijkheid, onderwijs, een leuke baan en vakanties. Bovendien wordt rijkdom vaak als vanzelfsprekend en ook terecht beschouwd. Ik heb er toch hard voor gewerkt of niet? Als jij nou.... zou doen, dan had je vast beter gehad. Eigen schuld dat je minder geld heb, dan had je maar moeten...

We zien niet in dat het moment dat we geboren worden al zoveel bepaald hoeveel kansen we krijgen. Ik sta al 3-0 voor op sommige anderen:

1. Ik heb relatief rijke ouders. Ik kan studeren zonder een studieschuld.
2. Ik heb liefhebbende ouders. Ik heb geleerd wat liefde is dat is heel belangrijk om te slagen in deze wereld.
3. Ik ben autochtoon. Het is voor mij makkelijker om aangenomen te worden bij een bedrijf dan mijn Marokkaanse klasgenoot die al haar hele leven in Nederland woont, want racisme is in Nederland een ding.

Mijn broer staat zelfs 4-0 voor want hij is een man en dat is op veel plekken in de wereld ook nog een voorsprong.

God heeft mij enorm gezegend vanaf mijn geboorte af aan. Betekent dat dat ik overal recht op heb, dat ik geen verplichtingen heb in dit leven? Ik denk het niet. In het scheppingsverhaal wordt uitgelegd hoe deze prachtige aarde is gemaakt. Op de zesde dag schiep God de mens tegen de mens zei hij toen: "Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en **brenghaar onder je gezag**: heers over de vissen van de zee, over de vogels van de hemelen en over alle dieren die op de aarde rondkruipen. Ook zei God: Hierbij geef ik jullie de zaaddragende planten en alle vruchtbomen op de aarde, dat zal jullie voedsel zijn. Aan de dieren die in het wild leven, aan de vogels van de hemel en aan de levende wezens die op de aarde rondkruipen, geef ik alle groene planten tot voedsel. God zag wat Hij had gemaakt: het was zeer goed."

God zei tegen de mensen breng de aarde onder haar gezag. Zoals een koning moet zorgen voor de mensen in zijn land, zo moeten wij zorgen voor de aarde. Overigens hebben we de aarde ook in bruikleen gekregen en blijft de aarde van God. Dit blijkt in Genesis 2:15: “De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden.”

Wij hebben van god dus een zware taak gehad. We moeten de aarde bewerken én onderhouden. Wat doe jij op dit moment voor de aarde? We kennen allemaal de rapporten die laten zien hoe het op dit moment gesteld staat met de aarde en de levende wezens op deze aarde. Deze rapporten zijn niet positief. De aarde zal steeds minder leefbaar worden. We moeten dus iets doen om de aarde te helpen. De dieren te helpen. De mensen te helpen. Ik denk dat de meeste van ons hier ook bewust van zijn. Als je kijkt naar hoe mensen omgaan met klimaatproblematiek dan zie ik altijd vier soorten mensen voor me:

1. Struisvogels en de ontkenners: de mensen die hun kop in het zand steken. Sommige struisvogels weten wel dat het slecht gaat met de aarde, maar zijn bang en bevriezen en doen dus niets. Andere ontkennen het geheel.
2. De “wat voor verschil kan ik nou maken” mensen: dit zijn mensen die wijzen naar anderen mensen of anderen landen. Wat kunnen wij als Nederland als zo klein land nou doen. Wat voor een verschil maakt dat nou.
3. De tobbers: dit zijn de mensen die zien wat er verkeerd is en proberen wat te doen, maar maken geen drastische veranderingen in hun leven. Deze mensen doen kleine dingen. Proberen afval te scheiden. Iets minder lang te douchen. Eten wat minder vlees.
4. De klimaatdrammers: de klimaatdrammer komen echt in actie. Plakken zich vast aan talkshowtafels, komen vaak in klimaatdiscussies. Maken drastische veranderingen in hun leven. Doen de auto weg bijvoorbeeld, worden veganistisch.

Weet je wat grappig is. Groep 1 de struisvogels en de ontkenners botsen heel erg met groep 4 de klimaatdrammers. Maar misschien komen alle groepen voort uit 1 ding en dat is angst. We zijn, wellicht onbewust, bang voor wat komen gaat. Elke groep doet ook wel iets fout en iets goed volgens de bijbel. Neem de struisvogels en ontkenners bijvoorbeeld. Deze groep loopt weg van de problemen. Het is logisch dat dit niet heel wijs is, maar ze genieten meestal wel ten volle van het leven. En dat is wel wijs volgens Prediker. Prediker zeg bijvoorbeeld: Eet je brood met vreugde, drink met een vrolijk hart je wijn. God ziet alles wat je doet allang met welbehagen aan. Draag altijd vrolijke kleren, kies een feestelijke kleur. Geniet van het leven met de vrouw die je bemint. Geniet op alle dagen van je leven, die god je heeft gegeven. Het bestaan is leeg en vluchtig en je zwoegt en je zwoegt onder de zon, dus geniet op elke dag. Het is het loon dat god je heeft gegeven (Prediker 9: 7-9). En neem die klimaatdrammers nou. Die klimaatdrammers zijn vaak mensen van mijn leeftijd. Mensen die geloven dat we samen iets kunnen bereiken. De klimaatdrammers zijn heel goed bezig met zorgen voor de aarde. Ze vechten tegen onrecht. Dat wilt God ook. Maar klimaatdrammers vergeten weleens van die aarde waar ze zo voor vechten te genieten zoals de struisvogels en de ontkenners dit doen. Klimaatdrammers raken nog al weleens in een klimaatdepressie. Door teleurstellingen. Alle groepen klimaatdenkers kunnen wel wat van elkaar leren. Van klimaatdiscussies komen we in ieder geval niet verder. De bijbel zegt over oordelen namelijk het volgende: oordeel niet, opdat er niet over jullie geoordeeld wordt.

Deze samenleving moet **samen** met elkaar komen tot een plan om voor de aarde te zorgen, voor de dieren en voor de mensen. Maar deze samenleving is die verwerende jeugd die 60% meer kleren heeft

dan in 2000, veel uit eten gaat, voedsel zomaar weggooit en het vliegtuig pakt voor een reisje met vrienden. Ja, je kan ons als verwend bestempelen, maar je kan ons ook als zielig bestempelen. We zijn een jeugd die veel problemen op ons af zien komen. We zijn de jeugd die constant *aan* moet staan. Online zijn. Voldoen aan de verwachtingen. De jeugd die hun leven moeten omgooien om beter voor de aarde te gaan zorgen. Deze jeugd waar burn-outs bijna normaal lijken. Deze jeugd kan wel iemand gebruiken die zegt: je bent nooit alleen. De jeugd kan wel iemand gebruiken die zegt: ik ben de weg, de waarheid en het leven. Volg mij. Wat wel belangrijk is dat we van de consumeer samenleving gaan naar de consumindersamenleving. We moeten leren loslaten. Jezus zei tegen zijn discipelen kom mee op reis. Laat alles achter. Zou jij als jesus dat vraagt alles kunnen achter laten? Alle spullen, alle mensen die je liefhebt en al jouw dromen? Ik denk dat het goed is om te consuminderen in spullen. Het is niet alleen goed voor de aarde dat we minderen gaan produceren. De ontkenners zal dit waarschijnlijk niet veel uit maken. Maar het is ook goed voor onze geest. We moeten allemaal leren om los te laten. Los laten van dromen en principes is vaak nog veel moeilijker. Maar pas als we ons mentaal een klein beetje los kunnen maken van de wereld kunnen we onze relatie met God verbeteren. Jezus trok zich vaak ook terug om te bidden met vader. Hij trok zich terug van alle mensen en verwachtingen naar een eenzame plek om alleen met zijn vader te zijn. Dat is misschien wel precies wat de samenleving van nu nodig heeft. Rust én het gevoel niet alleen te zijn.

Of je nu een struisvogel, een ontkenner, een "wat voor verschil kan ik nou maken" mens, een tobber of een klimaatdrammer bent, het zal voor ons allemaal denk ik weleens goed zijn om ons terug te trekken de natuur in. Niet in je donkere slaapkamer met allemaal spullen en herinneringen. Maar in het licht. In de natuur. Zonder spullen, mensen, verwachtingen en dromen. En op die eenzame plek te bidden. Want dan ben je heel dichtbij de schepping van God en bij God zelf. Dan zal je gaan ervaren dat je niet bang hoeft te zijn voor wat komen gaat, omdat God bij je is. Op dat moment als je de vogels hoort fluiten en de wind hoort ruizen dan voel je gewoon een gebed opkomen uit dankbaarheid voor de prachtige aarde. Dit zorgt voor energie. Of je nu een struisvogel, een ontkenner, een "wat voor een verschil kan ik nou maken" mens, een tobber of een klimaatdrammer ben: bij God mag je altijd tot rust komen.